

www.printo.it/pediatric-rheumatology/BG/intro

Лекарствена терапия

Версия на 2016

7. Метотрексат

7.1 Описание

Метотрексатът е лекарство, което се използва при деца, страдащи от различни детски ревматологични заболявания от много години. Първоначално е създаден като противораково лекарство поради способността му да забавя скоростта на клетъчното делене (пролиферация).

Този ефект, обаче, е значителен само при по-високи дози. При ниски интермитентни дози, използвани при ревматологичните заболявания, метотрексатът постига своя противовъзпалителен ефект чрез други механизми. Когато се използва в такива малки дози, по-голямата част от нежеланите реакции, наблюдавани при по-големи дози, или не се появяват, или се откриват и избягват лесно.

7.2 Дозирание/начини на приложение

Метотрексатът се предлага в две основни форми: таблетки и инжекционен разтвор. Прилага се само веднъж седмично, в един и същи ден. Обичайната доза е 10-15 mg на квадратен метър на седмица (обикновено до максимум 20 mg на седмица). Добавянето на фолиева или фолинова киселина 24 часа след прилагането на МТХ намалява честотата на някои странични ефекти.

Начинът на приложение, както и дозата, се избират от лекаря според състоянието на отделния пациент.

Таблетките се абсорбират по-добре, когато се приемат преди хранене и за предпочитане с вода. Инжектирането може да бъде

направено подкожно, подобно на инсулиновите инжекции за диабет, мускулно или много рядко венозно.

Инжекциите имат предимството на по-добра абсорбция и обикновено по-малко дразнят стомаха. Лечението с метотрексат обикновено е продължително за няколко години. Повечето лекари препоръчват лечението да продължи най-малко още 6-12 месеца след като се постигне контрол на заболяването (ремисия).

7.3 Странични ефекти

Повечето деца на метотрексат имат много малко странични ефекти. Те включват гадене и стомашен дискомфорт..Могат да бъдат избегнати чрез приемане на дозата през нощта. За предотвратяване на тези ефекти, често се предписва един витамин- фолиева киселина.

Понякога може да помогне използване на лекарства против гадене преди и след дозата на метотрексат и / или преминаване към инжекционната форма. Други нежелани реакции включват язви в устата и по-рядко кожен обрив. Кашлица и дихателни проблеми са редки нежелани реакции при деца. Ефектът върху броя на кръвните клетки, ако има такъв, обикновено е много лек. Увреждането на черния дроб (чернодробна фиброза) е късно усложнение и е много рядко при деца, тъй като не съществуват други хепатотоксични фактори (токсични за черния дроб), като консумацията на алкохол.

Терапията с метотрексат обикновено се прекъсва, когато чернодробните ензими се повишат и отново се включва когато се нормализират. Поради това са необходими редовни кръвни изследвания. Рискът от инфекции обикновено не се увеличава при деца, лекувани с метотрексат.

Ако детето ви е тийнейджър, има други важни съображения. Приемът на алкохол трябва да се избягва стриктно, тъй като може да увеличи чернодробната токсичност на метотрексата. Той може да навреди на плода, затова е много важно да се вземат контрацептивни мерки, когато младият човек стане сексуално активен.

7.4 Основни показания за педиатрични ревматологични

заболявания

Ювенилен идиопатичен артрит

Дерматомиозит

Системен лупус еритематозус

Локална форма на склеродермия